

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Köztisztviselői Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/1212/9 /2020

Jaczó András úr részére,

kmt+request-14949-bd4ebd67@kimittud.org

Tárgy: Tájékoztatás a „Klinikai szakpszichológus tevékenysége az igazságszolgáltatásban – Igazságügyi Minisztérium” tárgyban érkezett megkeresésével összefüggésben

Tisztelt Uram!

Mindenekelőtt tájékoztatom, hogy az Ön által feltett kérdés nem minősül *az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról* szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 21. alcíme szerinti közérdekű adat megismerése iránti igénynek. Az ugyanis nem az Infotv. 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adatra – azaz az Igazságügyi Minisztérium kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információra vagy ismeretre – vonatkozik, hanem jogszabályok értelmezésére és azok szakmai tartalmának ismertetésére irányul.

Felhívom a figyelmét arra, hogy az Igazságügyi Minisztériumnak *a jogalkotásról* szóló 2010. évi CXXX. törvény értelmében nincs lehetősége konkrét ügyben állásfoglalás, valamint jogértelmezés adására. Emellett az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az Igazságügyi Minisztérium válasza jogi kötelező erővel nem rendelkezhet, arra hatósági vagy bírósági eljárásban hivatkozni nem lehetséges. Az igazságügyi miniszternek – és az általa vezetett tárcának – a fentiekre tekintettel *a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről* szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti feladatköréből adódóan csak arra van módja, hogy általános tájékoztatást adjon a megkeresésben érintett jogterületre, kérdésekre vonatkozó hatályos jogszabályokról.

A fentiek alapján a „Klinikai szakpszichológus tevékenysége az igazságszolgáltatásban – Igazságügyi Minisztérium” tárgyban érkezett, 2020. augusztus 14. napján kelt megkeresésével összefüggésben – az Ön által feltett kérdést is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom.

„Tisztelt IFFO (IM)!

Nem ez volt a kérdés. Ill. téves az álláspont is.

Mind a mentálhigiéné, mind a klinikumban történő tevékenység, egészségügyi tevékenység, mely egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges engedélyhez kötött.

A vizsgálati jogosultságot pedig az Isztv.45.§. (4) b.) és a 3.§. egyértelműen az a szakismerethez és nem a szakterületi besoroláshoz köti.

A felnőtt és a gyermek szakismeret a 22/2012. EMMI Rend. 8. mellékletében rögzített szakképzésben, ill. szakképzés sikeres teljesítésével szereshető meg, és ebből egyértelműen látszik, hogy két külön képzésről és két külön egymással nem helyettesíthető szakismeretről van szó, mely még csak nem is összemosható.

Álláspontomat egy korábbi és egy friss Kúria döntés is megerősíti.”

A klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértők igazságügyi szakértői tevékenysége és egészségügyi tevékenysége kapcsolatára irányuló, a „*Kirendelt klinikai szakpszichológus tevékenysége*” valamint a „*Klinikai szakpszichológus tevékenysége az igazságszolgáltatásban – Igazságügyi Minisztérium*” tárgyban érkezett korábbi megkereséseivel, összefüggésben a 2020. május 20-án kelt, XX-IFFO/1212/2/2020. számú válaszlevelemben, valamint a 2020. június 17-én kelt, XX-IFFO/1212/5/2020. számú válaszlevelemben foglaltakat fenntartom.

Egyebekben az alábbiakról tájékoztatom:

Az igazságügyi szakértői tevékenység végzésére való jogosultság terjedelmét a névjegyzékbe bejegyzett szakterület adja, nem pedig a szakértő képesítése. Igazságügyi szakértőként egy adott szakterületen – az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX törvényben (a továbbiakban: Szaktv.) meghatározott kivételekkel – az járhat el, aki az arra vonatkozó szakterületen bejegyzésre került az Igazságügyi Minisztérium által vezetett igazságügyi szakértői névjegyzékbe. *Az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről* szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendeletben (a továbbiakban: Iszr.) pedig **nem külön szakterület a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia, valamint a klinikai és mentálhigiéniai gyermek szakpszichológia, hanem összevontan klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületként szerepel.**

A személy vizsgálatával járó igazságügyi szakértői tevékenység esetében a vizsgálandó személyi kör tekintetében, az Iszr.-ben meghatározott szakterület megnevezése (pl.: gyermeksebészet, gyermek- és ifjúsági pszichiátria, klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia) az irányadó. Emellett a személy szakértői vizsgálatára vonatkozó szabályokat, illetve az egyes szakkérdésekben alkalmazandó szakértői vizsgálatok típusát és azok részletszabályait az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet (a továbbiakban: Működési rendelet) tartalmazza. A klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterület terjedelmét illetően a Működési rendelet 20. §-a ad iránymutatást, miszerint meghatározza, hogy mely szakkérdések esetén kell a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia vizsgálatot lefolytatni.

Ezt a vizsgálatot kizárólag a **klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre** bejegyzett igazságügyi szakértő végezheti. Az erre a szakterületre bejegyzett szakértőnek pedig az Iszr. 2. mellékletének 21. pontja alapján okleveles pszichológusi képesítéssel, továbbá **klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia vagy klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsgával kell rendelkeznie.** Az a szakértő tehát, aki a fent megjelölt jogszabályok alapján *klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia* szakterületre bejegyzésre kerül, azon a szakterületen a szakértői névjegyzékből való törléséig önálló igazságügyi szakértőként jogosult szakértői tevékenység végzésére, így különösen a szakvéleményhez szükséges vizsgálatok elvégzésére, a szakvélemény előkészítésére, elkészítésére és annak előterjesztésére.

A Működési rendelet kizárólag a 19/A. § (3) bekezdésében – a fiatalok terhelte belátási képességének büntetőeljárás során történő vizsgálatához – írja elő kötelező jelleggel klinikai és mentálhigiéniai gyermek szakpszichológusi, vagy ezzel egyenértékű szakvizsgával rendelkező szakértő alkalmazását. **Egyéb esetekben a Működési rendelet lehetőséget ad arra, hogy a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia vizsgálatot mind a felnőtt, mind pedig a gyermek szakvizsgával rendelkező igazságügyi pszichológus szakértő lefolytassa, függetlenül a szakkérdések korosztályra irányultságától.** Ennek szükségességét támasztja alá a Működési rendelet 20/A. §-a is, amely szerint klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek

szakpszichológiai vizsgálat során a szakértő kizárólag a kirendelésben megjelölt személyt vagy személyeket és a közöttük fennálló, a kirendelés teljesítése szempontjából releváns kapcsolatot vizsgálja. **A vizsgálat tárgyát ugyanis a legtöbb esetben a kirendelésben megjelölt személyek közötti releváns kapcsolat (pl.: szülő-gyermek kapcsolat) képezi, amelyhez a személyek ugyanazon szakértő általi vizsgálata szükséges.**

Az Iszr. alapján tehát a **„klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia” elnevezésű szakterületen** mind a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia, mind a klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsga elfogadott, ezért **egy klinikai és mentálhigiéniai gyermek szakpszichológia szakvizsgával rendelkező igazságügyi szakértőnek nem áll fenn a Szaktv. 45. § (4) bekezdés b)¹ pontja szerinti kirendelés „visszautasítására” vonatkozó jelzési kötelezettsége felnőtt vizsgálata esetén**, mivel a „klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia” elnevezésű szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértő **mindkét korosztály tekintetében végezhet igazságügyi szakértői tevékenységet.** A kirendelés „visszautasítására” vonatkozó jelzési kötelezettség hiánya azonban **nem jelenti azt, hogy az adott igazságügyi szakértő akár a Szaktv. 45. § (4) bekezdés b) pont alapján ne jelezhetné a kirendelő felé, hogy a szakmai megítélése alapján nem tud a feltett szakkérdésre megfelelő választ adni.** E döntésével kapcsolatban az igazságügyi szakértőt a Szaktv. 93. § (1) bekezdésének megfelelően fegyelmi felelősség terheli.

Fentiekén túl **a hatályos jogszabályok nem írják elő kötelezően a társzakértő bevonását sem** a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatoknál a vizsgálandó személyi kör korosztályára való tekintettel. **Amennyiben azonban a szakértő úgy ítéli meg, hogy a vizsgálat elvégzéséhez más szakértő igénybevétele is szükséges, köteles ezt közölni a hatósággal.**

Emellett fontos megjegyezni, hogy **amennyiben kizárólag az egyik korosztály vizsgálatára irányul a szakkérdés, úgy a kirendelő hatóságoknak lehetősége van az annak megfelelő szakvizsgával rendelkező igazságügyi szakértő kirendelésére is.** Az igazságügyi miniszter az általa vezetett igazságügyi szakértői névjegyzékkel, mint közhiteles hatósági névjegyzékkel biztosította az ennek megállapításához szükséges információk nyilvánosságát. Az igazságügyi szakértői névjegyzékben (<https://inyr.im.gov.hu/Szakertok>) a felhasználó a „Közlemények” rovatban feltüntetett információk mellett – az új szakértői törvény hatályba lépésétől (2016. június 15.) – nyilvános adatként találja meg az igazságügyi szakértő végzettségére, egyéb szakmai képesítésére, illetve minősítésére vonatkozó adatokat, így azt is, hogy milyen típusú szakvizsgával (felnőtt vagy gyermek) rendelkezik.

Végezetül ismételtén tájékoztatom Önt, hogy levelem nem rendelkezik jogi kötőerővel és kötelező tartalommal, az nem szolgálhat hivatkozási alapul sem bírósági, sem egyéb eljárásban.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2020. szeptember „8”.

dr. Szöllősi Andrea
főosztályvezető

¹„Szaktv. 45. § (4) A szakértő köteles a tudomására jutásától számított tíz napon belül - az igazságügyi szakértő öt napon belül - közölni a hatósággal, ha

b) a feltett kérdések megválaszolása egészben vagy részben nem tartozik azon szakismeretei körébe, amelyekben a szakértő a rá irányadó szabályok szerint jogosult eljárni”

